

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

III SEMINARI TÈCNIC DE RESIDUS:

"ELS COSTOS I L'APROFITAMENT DELS VOLUMINOSOS"

DOCUMENT DE CONCLUSIONS

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

TEMES DEBATUTS

LA PROBLEMÀTICA DE LA RECOLLIDA DELS VOLUMINOSOS.

Gemma Serch. Cap del Servei de Medi Ambient, Energia i Sostenibilitat de l'Aj. d'Igualada.

Es presenten els sistemes de recollida de voluminosos disponibles per la població a Igualada, mitjançant deixalleria fixa i recollida porta a porta concertada per diferents vies (presencial, telefònica, web). La realitat és, però, que es registren abandonaments que es gestionen mitjançant un servei de recollida de reforç que recull un 80% del total dels voluminosos. Aquesta recollida de reforç suposa un cost 5 vegades superior a dels serveis concertats.

Per afavorir la reutilització dels objectes, s'està treballant en la creació d'un Banc de Material Reutilitzat, amb conveni amb entitats socials municipals per recollir articles de la llar i afavorir a persones amb risc d'exclusió.

Valorant els resultats, es veu que el servei de reforç fa que quedi amb poc ús el servei concertat. Se suposa que és perquè com que els residus es recullen de totes maneres, els veïns no veuen la necessitat de sol·licitar el servei. Per reduir la problemàtica s'ha programat la recollida de serveis concertats i la dels residus abandonats en horaris diferenciats,

Com a experiència a altres poblacions i proposta, s'han portat a terme inspeccions i senyalitzacions dels abandonaments mitjançant adhesius. Tot i que és una de les solucions que semblen més efectives, no és una solució que agradi massa a nivell polític.

serchg@aj-igualada.cat

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

DIMENSIÓ DE LA RECOLLIDA DE VOLUMINOSOS A CATALUNYA.

Rosa Sorribes i Elena Bagaria. Agència de Residus de Catalunya.

Es mostren els principals sistemes de recollida a Catalunya, així com dades de recollida mitjançant la recollida porta a porta (gairebé 85.000 tones) i les deixalleries (gairebé 350.000 tones) durant l'any 2011. També es donen dades sobre el tractament que es dona als residus voluminosos (tractament finalista i recuperació), amb una mitja de recuperació del 63,26%.

S'esmenta que, per millorar aquests resultats, caldria establir criteris de separació, desballestament o espais de reparació.

Actualment, l'ARC està realitzant un treball de camp a les deixalleries catalanes per conèixer l'estat de les infraestructures i la gestió.

Es remarca la importància de prioritzar la prevenció i la preparació per la reutilització dels residus voluminosos i es dona a conèixer la relació entre el PIB i la demanda interna respecte la generació de voluminosos: s'ha vist que ja hi un desacoblament de fa uns anys ençà. Aquest fet es pot atribuir a la situació econòmica actual, les campanyes de prevenció portades a terme o a altres factors difícilment identificables.

Es manifesta la preocupació sobre els tràmits de legalització de les activitats de preparació per la reutilització,

Rosa Sorribes. Dept. De Recollida Selectiva i Envasos

rsorribes@gencat.cat

Elena Bagaria. Dept. De Prevenció

ebagariar@gencat.cat

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

DADES I EXPERIÈNCIES DE L'APROFITAMENT DE VOLUMINOSOS.

Neus Baraldés. AMBIENS, SL.

Les dades disponibles de la generació de residus voluminosos a Catalunya varien de 50 a 130 kg/hab i any.

El potencial de reutilització dels residus recollits és diferent en funció del sistema de recollida emprat - anònim o identificat, al carrer o a casa de l'usuari -, sobretot per l'estat amb que es recullen i es tracten els voluminosos.

Es detecta una necessitat de canviar el funcionament tradicional de les deixalleries com a punts d'aportació cap a una visió més general on s'inclouin tasques de reciclatge, reutilització, reparació i educació ambiental.

A molts països es troben sistemes de gestió dels voluminosos diferents als de les nostres contrades, on es potencia la reutilització i la post-venda a preus socials. Es mostren exemples de diversos països: a Namur (Bèlgica), per exemple, la recollida es fa mitjançant un centre de gestió de residus municipal. Dues recollides anuals a Tamworth (Austràlia) o una recollida porta a porta amb taxes personalitzades mitjançant adhesius de colors a Osaka (Japó).

Surt a debat la dificultat de finançar projectes de preparació i reutilització. Es remarca la importància dels factors culturals, costos i valors intrínsecs (com ara les pràctiques per la reparació i la inserció sociolaboral) que s'haurien de tenir en compte.

neusbaraldes@ambiens.cat

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

SISTEMA INNOVADOR CAP A UNA GESTIÓ INTEGRAL DELS VOLUMINOSOS.

Javier Pradini. President del Grupo Emaús Fundación Social.

L'any 2006 van iniciar l'activitat del primer dels 3 *Ekocenter* que gestiona la Fundació Emaús a l'actualitat i on recullen, seleccionen i preparen per la reutilització 2.160 tn/any de residus voluminosos (75%) i tèxtil (25%). Arriben a uns nivells del 20% de residus reutilitzats i fins al 30% quan els preparen per la reutilització.

Les instal·lacions són gestionades per personal d'empreses d'inserció o cooperatives d'iniciativa social de Emaús.

Es tracta, per tant, d'una iniciativa privada que es finança d'acord amb la venda d'objectes als *Ekocenter*, les subvencions per la tasca d'inserció sociolaboral i els serveis de recollida porta a porta que realitzen a usuaris privats.

La clau de l'èxit d'aquest sistema es considera que rau en la rotació de materials en estoc i en la discriminació en origen dels voluminosos que es recullen. Aquest model permet obtenir un índex de reutilització de fins el 54%.

La principal diferència entre els *Ekocenter* i els punts de recollida tradicionals, com els "*garbigune*" -deixalleries al País Basc-, és el baix índex de reutilització dels segons degut al mal estat amb que es recullen els objectes. Per a potenciar l'aprofitament dels voluminosos és bàsica la recollida sota comanda i al mateix domicili del sol·licitant.

javierpradini@emaus.com

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

RESULTATS DE LA GESTIÓ DELS VOLUMINOSOS MITJANÇANT DESBALLESTAMENT MANUAL I MECÀNIC.

Ricard Jorba. Gerent del Consorci del Bages per la Gestió de Residus.

En el Consorci es van plantejar millores per la separació dels voluminosos desballestables i no desballestables recollits a les deixalleries de la comarca, i d'aquesta manera es va reduir la quantitat de rebuig generat i els costos associats.

El desballestament mecànic es va iniciar amb una màquina trituradora primària, que també permetia tractar materials fèrrics. La biomassa triturada es gestionava mitjançant gestor privat.

Posteriorment, amb l'avaria del triturador, es va posar en marxa la trituració mitjançant un *roll packer*, disminuint el volum i per tant el cost dels transports dels voluminosos de les deixalleries a la planta de tractament. És present un balanç d'estalvis i costos per diverses deixalleries, del que en resulta que, més que la distància en el transport, el factor clau és el volum de material a tractar per aconseguir la rendibilitat desitjada en la gestió dels voluminosos.

Es manifesta que si els usuaris posen els voluminosos en mans del servei de recollida, segurament pensen que es destinaran a reciclatge o valorització energètica i no es reutilitzaran. Potser no estarien d'acord en que se'ls quedés algú o es venguessin.

Es va parlar de la rendibilitat de l'aprofitament de la fusta, tant des de la gestió pública com privada.

ricard.jorba@consorcidelbages.cat

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

EXPERIÈNCIA DE VALORITZACIÓ AL VALLÈS OCCIDENTAL

Joan Fresno. Tècnic del Consorci de Residus del Vallès Occidental.

La multitud de sistemes de recollida que es troben en cadascun dels municipis que formen el Consorci (des del camió de recollida a terra, desballestament a deixalleria, recollida porta a porta...) fa difícil el fet d'unificar la gestió dels voluminosos i el seu posterior tractament, el qual n'és responsable el Consorci.

L'any 2010 es va portar a terme una caracterització de la tipologia dels voluminosos i el seu potencial de reutilització a arrel de la possibilitat d'instal·lar a la comarca una planta de tractament de voluminosos. Els resultats van mostrar un potencial de reciclatge i reutilització del 3% dels residus rebuts sense haver de fer tasques de preparació. De la resta que va a tractament, un 59,5% dels residus corresponia a fusta i un 27,9% a mobles, les fraccions majoritàries amb diferència.

Posteriorment, atesa la necessitat de valoritzar la important quantitat de voluminosos recollits, es va optar per adjudicar a una empresa el servei de preparar els voluminosos com a Combustible Sòlid Recuperat (CSR). A través d'aquesta via es dona tractament a aproximadament el 70% de voluminosos recollits a la comarca.

La gestió dels voluminosos per transformar-los en CSR suposa un estalvi econòmic, ja que el cost del tractament és més econòmic que la disposició final a abocador, i el producte és venut com a combustible.

jfresno@ccvoc.cat

DOCUMENT DE CONCLUSIONS. 25 d'abril 2013

UN PAS PER EMMARCAR LA GESTIÓ DELS VOLUMINOSOS?

Josep Castelltort. AMBIENS.

Es planteja un canvi de paradigma econòmic ja que actualment els materials i els recursos econòmics resulten cars i la mà d'obra és més barata.

Aquesta situació crea unes pujades i baixades del preu de les matèries primeres, però que a la llarga van a l'alça; i, un valoració més gran dels objectes per reutilitzar, com constaten l'increment de robatoris en deixalleries o contenidors.

La reutilització té potencial per a crear llocs de treball, a més a més de col·laborar amb l'economia social. El reciclatge també té unes possibilitats objectives de creixement.

En el debat, sorgeix la necessitat d'incloure la prevenció com actuació prioritària al nou PROGEMIC, així com d'implicar al tercer sector en la dinamització i sensibilització d'instal·lacions com les deixalleries.

Es recalca, però, la importància de la limitació cultural que s'hauria de vèncer, i passar de la cultura de "l'usar i llençar" a la de la reparació i allargament de la vida útil d'aparells, mobles i estris.

Es veu la necessitat de desagregar la gestió de la deixalleria del contracte general de recollida, per tal de potenciar la possibilitat de reutilització, venda de segona mà i aprofundiment del reciclatge ja que, si va tot en un paquet, tendeix a ser un aspecte marginal del contracte.

Es remarca finalment, que el reciclatge i la reutilització són de les poques activitats que tenen capacitat per a crear llocs de treball en base al valor objectiu dels materials, dels serveis i la utilitat per a resoldre necessitats socials de forma més econòmica que per altres vies.

josepcastelltort@ambiens.cat

Òdena, maig de 2013